

אבל אם היה היקף המחיצות לדייר של בהמות שעושיין בשדות, היום כאן והיום כאן, כדי לזבלם בגללי הבהמות [והרועה דר שם בלילה — רש"י דף יט ב].

או לפהר [דייר בהמות שעושיין בעיר].

או שהיקף מוקצה [רחבה שאחורי הבתים. וקרוי "מוקצה" לפי שאין משתמשים בה תדיר, ושמים שם עצים לאוצר — ריטב"א בשם רש"י.

או שהיקף חצר שלפני הבתים —

היקפן של כל אלו היקף לדירה הוא. (6)

ולכן, אפילו היקף בית חמשת כורין [בכל בית סאה יש שטח של אלפיים וחמש מאות אמה, ובכל כור יש שלשים סאין]. ואפילו בית עשרה כורין — מותר להיקף ולטלטל בהן.

ולפיכך [רע"ב ותפארת ישראל]: מותר אף בפסי ביראות להרחיק כל שהוא, שאף היקף הביראות — היקף לדירה הוא, הואיל ומימיהן של הבארות ראויין לשתיית אדם. (7) ונמצא שהמקום המוקף הוא מקום של תשמיש דירה מעלייתא. (8)

ובלבד שירבה בפסין לפי גודל ההיקף! (9)

ובלבד שירבה בפסין, שהרי כל כמה שמרחיק הפסין מן הבור ונעשה ההיקף גדול יותר, מגדיל עמו גם הריוח שבין הדיומדין יותר משיעור הריוח המותר, וצריך להרבות בפסין.

ובגמרא מפרש: אם הכונה להוסיף פסין נוספים, או להרחיב את הדיומדין — עד שלא יהא ריוח ביניהם יותר מאשר עשר אמות לרבי מאיר, ושלוש עשרה אמות ושליש אמה לרבי יהודה.

רבי יהודה אומר: אינו יכול להגדיל ההיקף המותר בטילטול מסביב לבור אלא עד שיקף שטח של בית סאתים.

שיעור בית סאתים הוא כחצר המשכן, שהיה מאה אמה על חמשים אמה, ושטחו חמשת אלפים אמה.

ובגמרא מפרש כיצד משערין ההיקף.

אמרו לו חכמים לרבי יהודה: לא אמרו שאין להקיף להיתר טילטול יותר משטח של בית סאתים, אלא בהיקף שעושה לגנה [מקום שמגדלין בו ירק לאכילה], ולקרפף [היקף גדול חוץ לעיר, ומכניסין שם עצים לאוצר], כיון שאותם מקומות אינן מוקפין לצורך דירה, ואפילו עושה להם מחיצות גמורות.

6. ראה ביאור הלכה שנח א, שהאריך לבאר בכל אלו אמאי מיקרי הוקף לדירה.

7. בחול, דבשבת לא הותר לאדם — רעק"א [כל הראשונים וחלקו עליו, וסבירא להו דביראות לאו היקף לדירה הוא.

8. בתוספות הרא"ש הוסיף ביאור: חשיב שפיר היקף לדירה, דבנין קבוע הוא לעולי רגלים שלש

7. בחול, דבשבת לא הותר לאדם — רעק"א [כל הראשונים וחלקו עליו, וסבירא להו דביראות לאו היקף לדירה הוא.

8. בתוספות הרא"ש הוסיף ביאור: חשיב שפיר היקף לדירה, דבנין קבוע הוא לעולי רגלים שלש

9. וכתב רבינו יהונתן: שלפיכך חזרה המשנה